

Милорад Перић, начелник Управе за међународну војну сарадњу

Са партнерима широм света

Међународна војна сарадња потврдила се као снажан инструмент подршке и промовисања реформских процеса у Министарству одбране и Војсци Србије и значајна подршка спољној политици државе. Важни међународни догађаји који ће се одиграти у Србији у наредних пар месеци биће и провера али и могућност нове потврде такве улоге.

12 ■

У протеклих неколико година међународна војна сарадња знатно је унапређена. Успостављени су односи у области одбране са новим партнерима (Шпанија, Нигерија, Намибија), и унапређени са старим, тако да Министарство одбране и Војска Србије данас имају развијену сарадњу са више од 55 партнера широм света, од Кине до САД, од Анголе до Норвешке.

Сарадња у области одбране је са многим важним државама, али и партнерима у региону, и најбољи и најразвијенији део укупне билатералне сарадње. Истовремено, Србија је активним ангажовањем и на мултилатерал-

ном плану у међународним институцијама и организацијама потврдила своје опредељење да буде активан учесник на широј међународној сцени.

То је, према речима начелника Управе за међународну војну сарадњу Сектора за политику одбране генерала у пензији Милорада Перића, у пракси потврђено и све већим ангажовањем Србије у међународним мировним мисијама под окриљем Уједињених нација, а од ове године и Европске уније.

■ *Господине Перићу, са колико земаља Србија има сарадњу у области одбране у овом тренутку?*

– Србија има потписане споразуме о сарадњи у области одбране са 41 државом. Само у протеклој години потписано је осам споразума, 12 административних уговора и 14 протокола о донацији у вредности скоро три милиона евра. Највећи донатори били су Норвешка, Кина, Данска, а средства добијена из донација највећим делом су усмерена на опремање Војске Србије и побољшање услова војног образовања.

Различитим програмима САД су помогле систем одбране са скоро два и по милиона долара. Са више од 30 држава одржавамо редовне билатералне војне консултације и потписујемо на годишњем нивоу планове билатералне војне сарадње. Недавно смо овакве консултације први пут имали са Руском Федерацијом, што би требало да у наредном периоду да нови импулс унапређењу сарадње Србије и Русије у области одбране. Очекујемо размену посета на највишем нивоу, али и наставак сарадње у области образовања, унапређење научно-техничке и војноекономске сарадње.

■ **Каква је у њој улога Војске Србије?**

– Војска Србије афирмисала се као поуздан и професионалан партнер најсавременијим војскама света са којима на годишњем нивоу одржава око 15 заједничких билатералних и мултилатералних вежби са различитом тематиком, превасходно у функцији размене искустава, изградње сопствених оперативних способности и ангажовања у све три мисије.

■ **Својевремено се о Војсци говорило као о нашем „бренду“. Да ли су Министарство одбране и Војска Србије препознати као поуздан партнер?**

– У протеклом периоду Министарство и Војска су у потпуности афирмисали неке од својих „брендова“ на регионалном и ширем плану. Војномедицински капацитети потвр-

ђени су вишегодишњим ангажовањем у међународним мисијама у Конгу и Чаду, а све више држава жели постављање и проширивање сарадње са Војномедицинском академијом (ВМА). На нашим војним школама у континуитету се образују кадети и официри из држава широм света (САД, Кина, Русија, Алжир, Немачка, Аустрија, Турска, из региона).

■ **Такође је познато да је Србија у наредном периоду, до половине ове године, биће потврђена организацијом и одржавањем више важних конференција у Београду.**

Србија има потписане споразуме о сарадњи у области одбране са 41 државом. Само у протеклој години потписано је осам споразума, 12 административних уговора и 14 протокола о донацији у вредности скоро три милиона евра.

Војска Србије афирмисала се као поуздан и професионалан партнер најсавременијим војскама света са којима на годишњем нивоу одржава око 15 заједничких билатералних и мултилатералних вежби са различитом тематиком.

– Већ крајем априла бићемо домаћин прве конференције војномедицинских служби земаља Југоисточне Европе, коју Србија припрема у сарадњи са Норвешком и САД. Та конференција биће организована под окриљем регионалне иницијативе Форум за помоћ земљама ЈИЕ. На њој ће учествовати више од 60 представника војномедицинских служби из региона и посматрачи из релевантних међународних организација (УН, ЕУ, НАТО). Циљ конференције је унапређење сарадње, препознавање заједничких капацитета и способности војномедицинских служби и могућности развоја концепта заједничке регионалне војномеди-

цинске оперативне групе, састављене од земаља западног Балкана.

■ **Половином маја ове године Србија ће, као чланица ОЕБС-а, бити домаћин једне од најважнијих активности и обавеза које проистичу из „Бечког документа 1999“ – посебно ваздухопловној бази и војном објекту или војној формацији. Који су циљеви те активности?**

– Та активност се организује сваке пете године. Поред чланица ОЕБС-а, у њој учествују представници регионалних и других организација, као што су RACVIAC, ЕУ, НАТО. Очекује се око 60 представника верификационих центара чланица ОЕБС-а и посматрача. Учесници те активности посетиће 204. ваздухопловну бригаду на Батајници и специјалну бригаду у Панчеву. На тај начин ће се остварити више циљева: испуњавање обавеза Србије према „Бечком документу 1999“, представљање елитне јединице Војске Србије, приказивање нивоа оперативних способности, спремност и оспособљеност за сарадњу са партнерским војскама, афирмисање резултата реформе система одбране. Такође, ово је прилика да се у процесу припреме посете унапреде инфраструктурни капацитети јединица које се посећују.

■ **Министарство одбране биће домаћин и 11. конференције Форума за помоћ земљама ЈИЕ, која се одржава крајем маја у Београду. Претходно представљамо да ће то, између осталог, бити искоришћено и за представљање доданих јединица и могућности српских регионалних капацитета?**

– У складу са досадашњом праксом, у раду Конференције Форума за помоћ земљама ЈИЕ копредседаваће, поред Србије, представници САД и Словеније. Учествоваће више од 80 представника из држава Форума и

представници држава донатора и међународних организација (УН, ОЕБС, ЕУ, НАТО и др). Циљ конференције је анализа рада три декларисана регионална центра (АБХО центар Крушевац, Центар за обуку за учешће у мировним операцијама у Бутмиру и Медија центар у Скопљу). Свакако, биће то прилика да се квалитетније представе додатни потенцијали и могућности српских регионалних капацитета, пре свега нови Универзитет одбране, база „Југ“ и ТРЗ Крагујевац.

На иницијативу Србије, током Конференције биће посебно разматрано питање вишка муниције у региону. Овај регионални проблем већ је препознат у раду разних регионалних иницијатива. Очекујемо да се на овогодишњој конференцији дефинише оквир ради изналагања јединственог одговора на тај заједнички изазов.

■ *Највећи изазов биће организовање Пете стратегијске војне конференције за партнере. Ниво и број учесника, али и предложене теме, сугеришу да је реч о веома значајном скупу?*

– Свакако, највећи изазов у организационом, али и безбедносном смислу, јесте управо одржавање Пете стратегијске војне конференције за партнере половином јуна ове године. Организацију Конференције Србија је прихватила на позив Савезничке команде за трансформацију. Конференција се одржава једном годишње на

У региону, Министарство и Војска преко знају су као поуздан партнер, што је свеукупно допринело изградњи поверења, безбедности и стабилности.

нивоу начелника генералштабова држава чланица НАТО, ПЗМ, Медитеранског дијалога, Истанбулске иницијативе за сарадњу и контакт држава, укупно 69 земаља.

Последња конференција одржана је у Финској, а планирано је да следећа буде организована у Хрватској. Очекујемо да на конференцији у Србији учествује око 200 високих војних званичника са свих континената. Учешће су већ потврдили војни представници Јужне Кореје, Новог Зеланда, Аустралије, Пакистана, Катар, Мауританије, Јордана, држава региона и други.

Такође, у раду конференције учествоваће и високи војни званичници ЕУ и других међународних организација. Тема овогодишње конференције биће „Након Лисабона: спровођење трансформације“. Поред тога, у оквиру радних група, експерти за предметне области имаће прилику да размене мишљења о више тема везаних за изазове глобалне и регионалне безбедности, обуку и развој оперативних капацитета војске.

■ *Организација таквог скупа намеће и финансијска питања. Што то доноси нашој земљи? Какве могућности оствара?*

– Организација такве конференције у Београду представља прилику за промоцију Србије и Војске Србије пред партнерским државама, али и Србије у целини, као поузданог чиниоца у суочавању са актуелним безбедносним изазовима у свету и региону. Такође, овим се пружа прилика да представимо могућности Србије за организацију активности високог нивоа.

Према првим проценама, на овај начин, град Београд и Србија ће, за само два дана, остварити приход од више од 200.000 долара. Трошкови Србије, као домаћина конференције, биће неупоредиво мањи. На интернет страници конференције, која је саставни део интернет странице Савезничке команде за трансформацију, биће постављена презентација о Србији и Београду.

■ *Министарство одбране ће шомком јуна бити покровитељ једне велике манифестације: Међународног сајма наоружања и војне опреме. Што се од сајма очекује?*

– Крајем јуна 2011. године биће одржан Пети међународни сајам наоружања и војне опреме „Партнер 2011“, чији је покровитељ Министарство одбране, суорганизатор предузеће „Југоимпорт – СДПР“, а извршни организатор „Београдски сајам“. У протеклих неколико година војна индустрија Србије остварила је извоз од преко 1,2 милијарде долара и данас је један од највећих генератора привредног раста Србије. У предузећима која припадају тој групацији запослено је скоро 10.000 радника, од којих је неколико хиљада запослено у скоријем периоду.

Очекује се да на сајму учествује више од 100 излагача из земаља широм света. Биће то јединствена прилика да се прикажу најновији производи српске војне индустрије. На маргинама сајма биће одржан и Трећи састанак о сарадњи у области одбране наоружања и логистике. ■

Снежана ЂОКИЋ

Снимио Зоран МИЛОВАНОВИЋ